

d'Oriola ha canviat i torna a ser en mans de la dreta», creu convençut, **Isaías Marco**, secretari polític del PC-PV. «I en tot aquest moviment, AP fa com si no, però anima el vol».

«El PCPV és l'únic partit que ha fet valencianisme a Oriola amb actes, xerrades i conferències, quan fins Escudero s'ha referit al valencià com un 'idioma estrany', i hem gastat tots els diners que hem pogut a celebrar el 25 d'Abril i el 9 d'Octubre.»

La recent segregació de Pilar de la Horadada —poble que, només amb cinc mil habitants, és el primer exportador estatal de pebrots— és, per a aquest jove secretari, «motiu per a haver augmentat el valor i el moviment del camp de Cartagena, pendent quasi en la seua totalitat de ser explotat. Nosaltres —opina— som molts diners per al País Valencià. La segregació seria el principi de la fi, perquè, després de la Horadada, vindran la Matanza, Villena, etc., i la frontera sempre estaria amenaçada, sempre tornaria a tenir problemes i aquest país continuaria minvant».

«No són res nou els interessos econòmics i de nexa amb Múrcia, els interessos de les caixes d'estalvis, dels grans terratinents, del petit món cultural. Per exemple, la Caixa Rural de Bonanza tindria bastant d'interès a passar a Múrcia. Si no, pot tenir problemes de competència amb la Caixa d'Estalvis de València o la Provincial d'Alacant, pel que fa a la distribució d'ajudes agrícoles de la CEE. Si, a la Múrcia conservadora podria convenir-li canviar la correlació de forces. Podria manejar tot el riu Segura sense haver de retre comptes a València. És una gran oportunitat per al vell somni de Múrcia: manejar tot el riu Segura».

«Sens dubte Oriola és valenciana i ha de continuar sent-ho. Per això, cal evitar el panmurcianisme de totes totes», assenyala ara **Ximo Gómez**, responsable comarcal d'Acció Cultural del País Valencià. «La gent d'ací parla de frontera perquè són fronterers. Oriola es deixa un fum de diners a Múrcia i els joves d'ací han d'anar-hi a estudiar perquè resulta més barat i no es trenca el marc familiar.»

«Però és que —es queixa— aquest moviment centrfug té una certa lògica: ací no han vingut moltes de les exposicions itinerants de la Generalitat; ací sumem dues-centes mil cartilles i no tenim residència; ací, any rere any hi ha riuades... Oriola és, doncs, a la cua de la seua comunitat política i hi ha, clar, un brou de conreu ideal per fer-hi antivalencianisme. L'adminis-

tració —reclama, més aviat exigeix— ha de baixar ací i mullar-s'hi. Preocupar-se per la gent que fa alguna cosa, ajudar-nos. Perquè, a pesar de tot el que es diga, ací hi ha gent que dóna les classes completament en valencià.»

«Els problemes no són nous. Tant la riudada com la necessitat sanitària», diu, tancant la ronda, l'escriptor nascut a Jumella, ex-senador pel PSOE-PCE i brillant valencianista, **José Vicente Mateo**. «Però ara —apunta— la fantasmada de la segregació ha servit per a remoure una qüestió central. Jo no estic precisament content amb aquesta administració que centralment i autòmicament està en mans del

PSOE. Però, com que l'ajuntament d'Oriola està en mans d'AP i s'ha produït aquest moviment, no puc sinó pensar que s'està organitzant una manipulació política dirigida a assestar un colp al PSOE.»

«Parlar de comarques castellano-parlants actua, de tota manera, subconscientment sobre aquesta gent que mai no ha estat degudament tractada. Cal, doncs, fer costat als que es mouen, als que treballen contra la patologia de la segregació, de la manca de soldadura nacional. I cal lluitar contra la negligència del nostre desgovern valencià, que ha de representar el país, però també fer-lo. Tot per evitar l'Oriola a part.» □

FRANCESC CUTILLAS

BURGESIA LOCAL DECADENT

La tertúlia de la gossa

Són els promotors de la campanya de segregació. Una capelleta multicolor d'intel·lectuals antivalencians als quals no desagradaria unir al sucursalisme espanyol la regionalitat murciana. Nom per nom.

Joan Pomares

«Vicenterre», germà major del poeta oriolà Miguel Hernández tenia una gossa. Li deien Zara i va comanar el nom al cafè en què es reu-

neix la tertúlia misògina que, vesprada rere vesprada, discuteix ara la resposta del poble a la seua «enquesta» pro-referèndum de segregació. A aquest grup han anat a parar molts dels antics components del Club Tader —Segura en àrab—, l'històric i fe-

cund club de la intel·lectualitat anti-franquista oriolana.

«Sol·licitar la celebració d'un ple extraordinari a fi de demanar autorització al govern per celebrar un referèndum consultiu sobre una eventual segregació del municipi d'Oriola de la Comunitat Valenciana» és l'activitat principal aquests dies per al multicolor col·lectiu de cafè i pastes que, encapçalat pels germans **Belda** —**Vicente i Mariano**—, i identificats amb les velles propostions de **Tomás López Galindo**, ex-degà del Col·legi d'Advocats, acull, segons diuen ells mateixos, «des de l'extrema dreta fins a l'extrema esquerra». I tenen quasi tota la raó. Vegem-ne, si no, l'àlbum de biografies.

Vicente Belda Bellido: Professor d'EGB, ex-director del col·legi públic Villar Palasí i promotor perenne de la tertúlia; ex-membre de la UCD, a l'igual que el seu germà major, **Mariano**, metge neuropsiquiatre. El pare de tots dos va ser el primer alcalde franquista d'Oriola. Van prestar suport a la gestió del camaleònic alcalde **Francisco García Ortuño** —ex-Franco, ex-UCD, ex-CDS i ex-PSOE—, que va acabar organitzant un partit comarcalista.

Vicente Hernández, «el Queco», nebot directe de Miguel Hernández, ex-militant del PCE, ex-secretari d'imatge del PSOE —partit des del qual se'l projectava per a la regidoria de Cultura—, col·laborador d'Izquierda Unida en la campanya anti-OTAN, va abandonar aquesta per integrar-se en la Comissió Hospital-Riu, de la qual també cessaria per fer-se soci i dirigent de la Comissió pro-

segregació. Hernández —que s'ha negat sempre a fer discursos i parlaments commemoratius de 9 d'Octubre— és el màxim promotor —segons la mateixa tertúlia— de la campanya contra la llengua catalana. Ha viscut a Catalunya, sap llegir i parlar perfectament el català, però mai no el farà servir per a dirigir-se a un valencià.

José María Penalva Martínez: Considerat com a «molt ric» —propietari de dues farmàcies, dos laboratoris químics, una ferreteria, en d'altres negocis—, és també membre angular de la tertúlia d'El Zara. Conseller assessor de la Caixa Rural, aquest afortunat analista, ex-membre del PSOE, va estudiar en la Universitat navarresa de l'Opus. La seua dona —«molt de dretes»— és professora de Literatura en la Universitat de Múrcia.

José Antonio Vidal Blanes: Perit industrial, professor d'electricitat de Formació Professional —ve de l'antic i franquista Institut Laboral—, és membre de l'extrema dreta d'Oriola, i va ser cap local de Fuerza Nueva.

José Manresa: Professor de Literatura, ultradretista. El seu pare va ser capità de la División Azul, secretari de l'Ajuntament de Callosa de Segura i cap local del Moviment i de Falange en aquest poble.

José María Pescetto: Membre del Zara, no replega firmes. Família, en línia directa, amb l'ex-irregnat espanyol del Perú.

Tots, llevat de Vidal, Hernández i Manresa, van passar, també, pel PSP. Tots, tret de Penalva, van ser estudiants a Múrcia.

Esment especial mereix, per la significació en la batalla antivalenciana,

Juan José Sánchez Balaguer. Redactor del diari murcià *La Verdad*, col·laborador «para la Comunidad Valenciana» del diari *El País*, empleat en la Caixa d'Estalvis Provincial d'Alacant, Juan de Oleza —pseudònim pres del nom que Gabriel Miró donava a Oriola— és un dels més acarnissats opositors a la política lingüística de la Conselleria de Cultura. President de l'Asociación de Padres de Alumnos de la Enseñanza Privada, ha encoratjat incansablement la renúncia des alumnes a rebre l'ensenyament del català. Ha replegat firmes pel rebuig en tots els col·legis eclesiàstics de la comarca. Va ser avantguarda, així mateix, dels oriolans que van firmar contra la Llei d'Ús i patrocina-dor, entre d'altres, de la manifestació que es va realitzar l'any passat a Alacant contra la llengua —a la qual va aportar quatre autobusos que va aconseguir dur gràcies a l'ajuda de distints ordes i convents. «Encara hi ha —deia l'altre dia des del seu diari— qui s'embolica i barreja una sentència contra la Universitat de València per l'ensenyament EN valencià amb aquesta llei de tres anys que intenta la normalització per mitjà de l'ensenyança DEL valencià. D'aquest EN al DEL hi ha una diferència», observava doctament.

Potser la més encertada opinió és aquesta, recollida d'algú que no vol fer pública la seua identitat: «Els del Zara van sovint a Múrcia, no per motius econòmics, sinó perquè hi tenen la seua referència cultural. Ells mai no han fet res ací, i es comporten com senyors decadents. Perquè, en part, són burgesia local en decadència». □

VLADÍMIR NABÓKOV

PARLA, MEMÒRIA

UNA AUTOBIOGRAFIA REVISCUDA

VENÈCIES, 5

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

MICHEL TOURNIER

GASPAR, MELCIOR & BALTASAR

VENÈCIES, 6

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

ITALO CALVINO

LES COSMICÒMIQUES

VENÈCIES, 7

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62